GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 46. *Mercurĭ, 27 Februariu (11 Martie)* **1885.**

Braşovŭ, 26 Febr. (10 Martie) 1885.

Din mai multe părţĭ se susţine şi noi încă amŭ primitŭ dilele aceste o indegetare, după care însuşĭ ministrulŭ de culte şi de instrucţiune publică Trefort sĕ fi luatŭ mĕsurĭ stricte, ca sĕ nu se ţină parastase pentru martirii noştri dela 1784—5.

Se dice adecă, că d-lŭ Trefort ar fi adresatŭ cătră toţĭ archiereii noştri românĭ „porunca“ — sit venia verbo — ca sĕ nu sufere de a ţiné parastase pentru Horia şi Cloşca.

Amŭ întrebuinţatŭ cuvêntulŭ „poruncă,“ pentru că numai astfelŭ s'ar putea caracterisa o asemenea procedere a ministrului faţă cu bisericile nóstre autonóme într'o afacere ce se ţine strînsŭ de actele rituale ale lorŭ. Căcĭ fără poruncă, pe cale ordinară, nimenĭ nu póte împedeca într'unŭ statŭ constituţiunalŭ şi în sînulŭ unei bisericĭ recunoscute şi autonóme, pe credincioşii ei de-a lăsá sĕ se oficieze parastase pentru orĭ şi ce creştinŭ, fie mortŭ de erĭ, séu de o sută de anĭ?

„Luminătorulŭ“ afirmă totodată, că şi din partea altorŭ archierei de ai noştri s'ar fi datŭ ordinŭ oficielorŭ protopopescĭ ca sĕ nu ţînă parastase, dar numai indicândŭ „porunca“ ministrului, fără comentare şi espectorărĭ à la Miron. Nu putemŭ sci încâtŭ se baséză acéstă faimă pe adevĕrŭ, dar vomŭ stărui ca se primimŭ informaţiunĭ esacte asupra acelorŭ ordinĭ archierescĭ, dacă asemenĭ ordinĭ esistă.

Confraţii dela „Luminătorulŭ“ au înţelesŭ fórte bine, că aicĭ se tractéză de marea cestiune, décă autonomia nóstră bisericescă mai plătesce vr'o zală când unŭ ministru îşĭ ia îndrăsnéla de a dispune chiar şi asupra parastaselorŭ rituale, ce se ţínŭ în bisericile nóstre?

Se tractéză de cestiunea, dacă este în competenţa ministrului de a da permisiune prealabilă pentru sĕvêrşirea actelorŭ rituale în bisericele nóstre?

Unde remâne în casulŭ acesta dreptulŭ autonomŭ alŭ bisericei?

Reservându-ne de a revenì mai pe largŭ asupra acestei importante cestiunĭ, după ce vomŭ primi datele necesare, vomŭ pune adĭ înaintea ochilorŭ cetitorilorŭ noştri următórele importante apreţiărĭ ce le face „Luminătorulŭ“ din incidentulŭ fatalei circulare a Metropolitului Mironŭ:

„In restimpulŭ de unŭ anŭ, acesta ar fi alŭ doilea casŭ prin carele esperiămŭ, că simpla „voinţă“ orĭ încercare de ingerinţă a ministrului, strebate ca fulgerulŭ prin dógele vasului autonomicŭ şi-şĭ căştigă respectare, validitare şi încuviinţare! Şi când asta se întêmplă — atuncĭ puţinŭ mai impórtă că dogile vasului mai rĕmas'au întregĭ orĭ ba? Puţinŭ mai impórtă nemotivata credinţă deşértă: că ele suntŭ manţinute întregĭ şi bine (?) alcătuite. Vasulŭ e spartŭ orĭ găuritŭ şi pace.

Puţinŭ mai impórtă atuncĭ credinţa că de faptŭ avemŭ autonomiă şi esistă recunoscută autonomia nóstră, când ea nu ne scutesce de ingerinţa străină nicĭ câtŭ e negru sub unghiă; când o simplă voinţă şi încă nemotivată, nejustă, necalificabilă, ajunge ca în biserica nóstră sĕ se facă oprirĭ orĭ abaterĭ dela îndreptăţirile ce le avemŭ acordate în legea positivă!

Orĭ ce omŭ cu pricepere sănătósă va înţelege că tótă autonomia nóstră — între astfelŭ de împrejurărĭ — este numai o fantomă, şi cumcă ea mai ruşinată, mai blamată şi mai batjocurită este atuncĭ, când în dragulŭ cuiva se face abusŭ de dînsa, decâtŭ când prin forţa majoră ea ar fi călcată în picióre.“

———o———

Anglia şi Rusia.

Anglia şi Rusia suntŭ cei doi marĭ bălaurĭ, cari vorŭ sĕ se ia la luptă, nu în Europa, ci în centrulŭ Asiei. Acestea două state puternice se pândescŭ şi se urmărescŭ de unŭ şirŭ de anĭ, pasŭ de pasŭ. Mai erĭ-alaltăerĭ cerulŭ politicŭ se întunecase prin scirile ce sosiseră din centrulŭ Asiei la Londra, domnitórea mărilorŭ şi a Indiilorŭ, dară acuma pare, că puţinŭ s'a mai rĕsbunatŭ ceriulŭ politicŭ, pentru că în Londra sĕ fi sositŭ dela guvernulŭ rusescŭ o depeşe, care ne face a sperá, că cérta pentru fruntariele afganistane se va aplaná într'unŭ modŭ pacĭnicŭ. Dacă cérta dintre Rusia şi dintre Anglia se va împăcá astfelŭ, ca amêndouĕ părţile sĕ-şĭ ţină posiţiunile actuale, atuncĭ totŭ numai Rusia este câştigată, pentru că ea prin înaintarea trupelorŭ sale s'a apropiatŭ de Heratŭ şi totŭ deodată şi de India.

Dară deocamdată lumea pune multŭ mai puţinŭ preţŭ pe asigurarea graniţei indiene şi pe asigurarea imperiului indicŭ alŭ naţiunei englese, decâtŭ pe mântuirea păcii. Dară dacă confiictulŭ dintre Ruşĭ şi dintre Englezĭ nu se póte încungiurá altfelŭ decâtŭ prin aceea, că Englezii trebue sĕ lase pe Ruşĭ în posiţiunile lorŭ actuale, sĕ vorŭ nĕcăjí puţinŭ flegmaticii Englezĭ, dară apoi sĕ va bucurá tótă Europa, că sĕ delatură pericululŭ unui mare rĕsboiu.

Astădĭ nu putemŭ dice cu tótă certitudinea, că Anglia şi cu Rusia sĕ va înţelege pe calea păcii, ci trebue sĕ ne mulţămimŭ numai cu probabilitatea îmbucurătóre. Dară bieţii Englezĭ astădĭ sĕ află într'o posiţiune de totŭ ciudată şi critică, pentru că pe de-o parte suntŭ rĕu încurcaţĭ în Egiptŭ şi nu sciu ca pămêntulŭ cum sĕ iésă cu faţa curată din acestŭ labirintŭ politicŭ, éră pe de altă parte le-au săritŭ în spate cancelarulŭ dela Berlinŭ şi a vorbitŭ aspru mai deuădile în parlamentulŭ Germaniei în contra Angliei pentru unŭ lucru de nimica, pentru o telegramă ce o publicase ministrulŭ de esterne englesŭ în cartea vĕnătă. Lui Bismarck i s'a pusŭ îndată în nasŭ acestŭ lucru şi ş'a vĕrsatŭ mânia asupra Englesilorŭ în faţa parlamentului germanŭ şi mai cu sémă în faţa democraţilorŭ socialĭ. Dară Bismarck nu s'a mulţămitŭ numai cu atâta, ci a trimesŭ pe fiulŭ sĕu contele Herbert Bismarck la Londra, ca sĕ facă pe lordulŭ Granville ministrulŭ de esterne alŭ Angliei, ca sĕ declare în camera lordilorŭ că elŭ a greşitŭ faţă cu Bismarck şi că îşĭ recunósce greşala. Granville în faţa lui Herbert Bismarck ca representantŭ alŭ tată-sĕu şi în faţa lordilorŭ a declaratŭ, că a alesŭ espresiunĭ nepotrivite şi a provocatŭ neînţelegerĭ. Lordulŭ Granville a adusŭ unŭ sacrificiu, că a ţinutŭ de o necesitate politică de a împăcá pe Germania şi pe puterniculŭ ei conducĕtoriu şi spre a ajunge scopulŭ acesta n'a cruţatŭ nicĭ simţĕmêntulŭ naţionalŭ englesŭ, nicĭ demnitatea sa propriă. Bismarck póte fi pe deplinŭ mulţămitŭ, pentru că Ganville şi-a cerutŭ scusele sale pentru tóte cuvintele câte i-au scăpatŭ în contra marelui şi puternicului diplomatŭ. După ce-şĭ cerŭ Granville cum sciŭ mai bine scusele sale, încărcà pe Germania cu laudele cele mai marĭ dicêndŭ, că nu este nicĭ o ţéră, în care sĕ apreţieze tóte clasele posiţiunea cea însemnată, ce ş'a câştigatŭ Germania dela unirea sa, ca in Anglia. Espresiunile cele măgulitóre ale ministrului englezŭ faţă cu Bismarck şi cu Germania arată destulŭ de clarŭ câtŭ preţŭ punŭ Englesii pe amiciţia Germaniei.

Tocmai acuma, dice „N. fr. Presse,« Anglia are mare lipsă de serviciile Germaniei, ca sĕ o scótă din încurcătura cu Rusia, pentru că aliata sa Italia faţă cu Rusia nu-i póte face multă trébă. Apoi numai Bismarck şi cu Germania potŭ împăca pe Englezĭ cu Ruşĭ de o cam dată în Asia şi potŭ face, ca Ruşii sĕ se oprésca în drumulŭ lorŭ cătră Afganistanŭ şi cătră posesiunile Englezilor din India. Acuma după ce prinţulŭ Bismarck ş'a căpĕtatŭ destulă satisfacţiune chiar din partea lui Granville, care l'a vătĕmatŭ prin publicarea telegramei în cartea vĕnĕtă, nu va mai fi mâniosŭ pe Anglia şi de dragulŭ păciĭ europene va căuta sĕ împace pe Rusia cu Anglia, fără de a suferi ca sĕ se jignéscă câtuşĭ de puţinŭ interesele Angliei în favorulŭ Rusiei, care năsuesce în totŭ chipulŭ a pune adĭmâne labele sale pre Indii şi a face prin aceea sĕ cedeze Anglia la Bosforŭ în favorulŭ Slavilorŭ din peninsula balcanică, pentru care ş'a vĕrsatŭ Rusia sângele mai bine de o sută de anĭ.

———o———

SCIRILE DILEI.

In »Intrunirea literară« din Joia viitóre 28 Faurŭ d. prof. I. C. Panţu va trata unŭ subiectŭ interesantŭ din trecutulŭ Moldovei.

—0—

In Sinodulŭ de Duminecă ţinutŭ la biserica Sf. Nicolae din locŭ, comitetulŭ parochialŭ a presentatŭ socotelele pe anulŭ 1884. Sinodulŭ a alesŭ o comisiă în persónele d-lorŭ: G. Bellisimus, I. Socaci, I. C. Panţu, G. Măsgăreanu şi G. Navrea, ca sĕ revideze socotelele bisericei. Tóte actele şi petiţiunile ce se vorŭ adresa cătră comitetulŭ parochialŭ se vorŭ transpune acestei comisiunĭ.

—0—

Dumineca trecută 24 l. c. s'a ţinutŭ adunarea generală a societăţii tinerilorŭ comercianţĭ din locŭ, sub conducerea d-lui Nicolau Senius. S'a cititŭ raportulŭ despre activitatea comitetului provisorŭ şi s'a alesŭ unŭ comitetŭ nou pentru anulŭ viitorŭ. Ne-a făcutŭ o bună impresiune discursulŭ de deschidere alŭ d-lui Senius, în care a apelatŭ la membri, ca sĕ conlucreze cu toţii spre validitatea devisei ce'i pusă în fruntea statutelorŭ. Este fórte îmbucurătorŭ că tinerii comercianţĭ în societatea dumnealorŭ punŭ pondŭ aşa de mare pe desvoltarea membrilorŭ în sciinţe în genere şi în specialŭ în sciinţele comerciale. Audimŭ cu plăcere că noulŭ comitetŭ va face totŭ posibilulŭ de a avea unŭ localŭ potrivitŭ pentru a se aduna şi a discuta cestiunĭ comerciale-economice. Despre activitatea ce o va desvolta tĕnĕra societate vomŭ raporta regulatŭ.

—0—

Adunarea generală ce se va ţiné în Cluşiu pentru constituirea reuniunei de maghiarisare s'a amânatŭ pe diua de 12 Aprilie, din causa că fişpanii (prefecţii) vorŭ fi ocupaţĭ în camera magnaţilorŭ cu proiectulŭ de reformă alŭ acesteia şi până atuncĭ nu vorŭ puté lua parte la adunare. Pe de altă parte deputatulŭ Beksics va cutriera unele ţinuturĭ, pe unde va ţiné conferinţe făcêndŭ propagandă pentru maghiarisare. Călĕtrria sprîncenată!

—0—

»Viitorulŭ« spune că, cu ocasiunea unei convorbirĭ cu Dr. Diaconovicĭ, contele Angelo de Gubernatis, scriitorulŭ italianŭ care a petrecutŭ câteva sĕptămânĭ în Pesta, a declaratŭ, că pe lângă deosebita simpatiă, ce o păstréză pentru poporulŭ românŭ, nu se póte mulţămi cu informaţiunĭ primite din a doua mână séu câştigate în decursulŭ unorŭ ore fugitive la Cluşiu unde va sta 3 dile, ci va veni încă în acestŭ anŭ séu în anulŭ viitorŭ, ca sĕ petrécă mai multe sĕptĕmânĭ între Românii din Ungaria şi din România. Contele a mai declaratŭ, că pe unŭ Italianŭ nu'lŭ póte preocupa nimenea faţă cu Românii şi ca dovadă pentru simpatiele sale a disŭ că şi-a propusŭ seriosŭ sĕ înveţe limba română în timpulŭ celŭ mai scurtŭ.

—0—

Dintre cei 11 deputaţĭ românĭ din camera ungară, 3 aparţinŭ partidei naţionale cu programa din Sibiiu: Vincenţiu Babeşŭ, Traianŭ Doda şi Petru Truţa; 1 aparţine partidei oposiţionale moderate: Petru Mihali, ér 7 partidei tisaiste: Dr. Iosifŭ Galŭ, Alexandru Romanŭ, Atanasiu Raţŭ, Iónŭ Beleşŭ, Constantinŭ Gurbanŭ, Georgiu Serbŭ şi Gerasimŭ Vegşeu

—0—

Preoţii din ţéra Bârsei, comitatulŭ Braşovului, au luatŭ hotărîrea a înfiinţa o reuniune preoţéscă. Scopulŭ acestei reuniunĭ este: a) progresulŭ preoţilorŭ în literatură şi cultură; b) ajutorarea lorŭ materială.

—0—

Ḑiarele din Bucurescĭ ne aducŭ scirea, că guvernulŭ românŭ a denunțatŭ convențiunea comercială cu Austro-Ungaria și a și espedatŭ denunțarea la Viena.

—0—

Comitetulŭ societăței macedonene din Bucurescĭ »Lumina« se ocupă, ca sĕ organiseze pentru anulŭ viitorŭ în Bucurescĭ o esposițiune a Macedoniei române de industriă casnică, armurăriă, argintăriă, diverse obiecte de artă și curiositate, producțiunĭ alimentare, vinurĭ, etc. »Voința Națională« ḑice că chiar artiștii și furnisorii palatului Sultanului vorŭ contribui la acéstă esposițiune, alŭ cărei scopŭ este d'a arĕta lumei valórea artistică și productivă a poporului românŭ de peste Balcanĭ.

--0—

Mai mulțĭ tinerĭ au luatŭ inițiativa ca, prin subscripțiune publică, sĕ ridice o statuă poetului Dumitru Bolintineanu, ḑice »Românulŭ«. Acestĭ tinerĭ s'au constituitŭ în comitetŭ de inițiativă sub patronagiulŭ M. S. Reginei. Președinte s'a alesŭ d. Vasile Alexandri.

—0—

»Amiculŭ Poporului« este numele unui nou ḑiarŭ ce apare de douĕ orĭ pe sĕptămână în Craiova. 'I urămŭ viață!

Rĕspunsŭ la „o nedumerire.“

Brașovŭ, 18 Februariu.

II.

Cătranulŭ colegilorŭ dela „Tribuna“ a luatŭ focŭ în urma unui articulŭ ce l'amŭ fostŭ reprodusŭ din „Ellenzék“ la „cronică“ în Nr. 40 alŭ fóiei nóstre. In acelŭ articulŭ fóia maghiară face temenele și aduce mulțumirile sale „Tribunei,“ care „i-a deschisŭ ochii ca sĕ pótă vedé mai bine primejdia,“ ce amenință Ungaria din partea pretinșilorŭ „socialiștĭ“ și „iredentiștĭ“ din România.

„Tribuna“ în locŭ sĕ-șĭ deschidă și ea ochii și sĕ-șĭ véḑă pĕcatele, și în locŭ sĕ rĕspunḑă lui „Ellenzék“ găsesce cu cale a se lega de noi ḑicêndŭ:

»Suntemŭ în adevĕrŭ mișcațĭ de atențiunea colegială a fraților dela »Gazetă;« amŭ dorì cu tóte aceste sĕ scimŭ unŭ lucru: De ce óre când e vorba de ceea ce amŭ ḑisŭ noi, simpaticii noștrii colegĭ nu citéză cuvintele nóstre, ci ne presintă în haina, în care unŭ ḑiarŭ maghiarŭ ni-a presentatŭ publicului maghiarŭ? Acésta ni-ar împinge la presupunerea, că pentru colegii noștrii nu este importantŭ ceea ce amŭ ḑisŭ noi, ci efectulŭ, pe care ar pute sĕ-lŭ producă asupra publicului ceea ce unŭ ḑiarŭ maghiarŭ ḑice că amŭ ḑisŭ. Orĭ și cine punêndŭ cele ḑise de nói alăturea cu cele reproduse de »Gazetă« după ḑiarulŭ maghiarŭ, se póte convinge că este multă rea credință în acésta atențiune colegială, fiindcă noi nu amŭ ḑisŭ ceea ce ḑiarulŭ maghiarŭ spune că amŭ ḑisŭ și în deosebĭ nu avemŭ darulŭ de a scí se ne folosimŭ de termenii nespălațĭ și de a găsí tonulŭ ordinarŭ, cu care ne presentă »Gazeta« după ḑiarulŭ maghiarŭ.«

In numĕrulŭ următorŭ (43 dela 23 Febr. a. c.) cei dela „Tribuna“ sĕ laudă „că au consciința că nu este nicĭ o umbră de gândŭ rĕu în cugetulŭ lorŭ.“ Dacă colegii dela „Tribuna“ arŭ fi ómenĭ cu cugetŭ curatŭ și fără nicĭ unŭ gândŭ rĕu în sufletulŭ lorŭ, atuncĭ ei veḑêndŭ, că după o tăcere atâtŭ de îndelungată, în care timpŭ „Tribuna“ a pututŭ sĕ-șĭ „desvólte“ în „tignă“ și „nejignită“ producțiunile ei stilistice înaintea publicului românŭ, vĕḑêndŭ, ḑicemŭ, că după atâta timpŭ „Gazeta“ vine și reproduce câte-va pasage dintr'unŭ ḑiarŭ maghiarŭ, asupra unorŭ espectorarĭ ale „Tribunei“ într'o cestiune de „interesŭ publicŭ“, numai cu litere micĭ, sub rubrica „cronică,“ fără a face vre o observare, trebuia sĕ-șĭ ḑică: Nu se póte ca colegiĭ nostri dela „Gazetă“ sĕ urmăréscă vr'o tendință era față cu noi prin reproducerea acelorŭ șire, căcĭ décă ar fi avutŭ acéstă tendință ar fi tradusŭ întregŭ articlulŭ din „Ellenzék“ și ar fi mai scrisŭ și ea unulŭ cu litere marĭ pe lângă elŭ. Care a pututŭ fi dar scopulŭ ei? Negreșitŭ că numai acela de a ne dá unŭ avertismentŭ spundu-ne indirectŭ: vedețĭ ce resultate producŭ imbecilitățile vóstre!

Așa trebuia sĕ raționeze cei dela „Tribuna“ décă aveau cugetulŭ curatŭ. Orĭ dóră ei în naivitatea pruncieĭ lorŭ au fostŭ de părere, că „Gazeta“ de aceea a tăcutŭ până acuma pentru că s'ar fi simțitŭ slabă față cu dênșiĭ? Credeau óre ei că chiar acum „Gazeta“ n'a cutezatŭ sĕ ésă pe față ci numai așa pe de lăturĭ a| voitŭ sĕ aplice o lovitură „Tribunei?“

Rĕu s'au înșelatŭ colegii noștri dacă au presupusŭ despre noi o asemenea slăbiciune după ce ei înșișĭ recunoscŭ, că „nu ne lipsesce curagiulŭ opiniunilorŭ.“

Dar colegii noștri dela „Tribuna“ nu sunt lealĭ și cu cugetŭ curatŭ. Cum arŭ puté dér sĕ presupună la alții o altă purtare? Dumnélorŭ citéză cu predilecțiune proverbe germane. Le vomŭ aduce aminte de unulŭ, care se potrivesce cu purtarea lorŭ: „Wie der Schelm ist, so denkt er.“

Dovadă, că cei dela „Tribuna“ n'au cugetŭ curatŭ, suntŭ însinuările grozave, ce ni-le adreséză din incidentulŭ acelei simple reproducerĭ. Dacă ei suntŭ așa de convinșĭ, că bine au făcutŭ, când au căutatŭ sĕ alarmeze țéra asupra primejdiei închipuite, ce o-ar amenință din partea României, fiind-că a apărutŭ și acolo unŭ organŭ socialisticŭ când în Ungaria aparŭ de mulțĭ anĭ încóce ḑecĭ de foi socialiste; dacă ei suntŭ așa de sigurĭ, că bine au făcutŭ, atuncĭ de ce îĭ genéză laudele lui „Ellenzék,“ de ce n'au curagiulŭ opiniunilorŭ lorŭ în fața temenelelorŭ ungurescĭ, când sciu sĕ fie așa de „hotărîțĭ“ și de „cutezătorĭ,“ de câte orĭ sĕ tractéză de denunțarea vr'unui gróznicŭ complotŭ clocitŭ pe hârtiă?

Eată ce ḑicŭ „simpaticii“ noștri colegĭ în numĕrulŭ „Tribunei“ dela 23 Februariu:

»Gazeta Transilvaniei« este celŭ mai vechiu ḑiarŭ românŭ, luptă de cincĭ-ḑecĭ de anĭ acum pentru drepturile némului românescŭ, nicĭ-odată însĕ ea nu a susținutŭ causa română cu hotărîrea, nicĭ-odata cu îndrăsnéla, cu care a susținut'o »Tribuna«: putemŭ sĕ-o facemŭ, pentru-că nu întră frica în inima omului, care sĕ scie pe calea cea dréptă și are consciința, că nu este nicĭ umbră de gândŭ rĕu în sufletulŭ lui, nimicŭ neertatŭ în scopurile ce urmăresce, că numai dorulŭ de bine îlŭ povățuesce.«

Nu este acésta o nouă suspiționare a intențiunilorŭ nóstre? Ḑice „Tribuna“ că ea póte fi mai „hotărîtă“ și mai „cutezătóre“ ca „Gazeta“ pentru că „n'are gândurĭ rele“ și „nu urmăresce scopurĭ neiertate.“ Nu ḑice ea prin acésta indirectŭ că „Gazeta“ deși are „curagiulŭ opiniunilorŭ“ totușĭ „nu póte fi“ așa de „hotărîtă“ și „cutezătóre“ ca „Tribuna,“ pentru că urmăresce scopurĭ neiertate?

Orĭ dóră nu vorŭ voì sĕ declare cei dela „Tribuna“ că alta au scrisŭ și la alta s'au gânditŭ? — Una din douĕ, orĭ s'au gânditŭ așa cum au scrisŭ și atuncĭ suntŭ de rea credință, orĭ au scrisŭ altfelŭ de cum au gânditŭ și atuncĭ suntŭ ignoranțĭ și nu le putemŭ dá o povață mai bună de câtŭ sĕ asvêrle condeiulŭ din mână.

Este ridiculŭ când „Tribuna“ se îngâmfă cu pretinsa ei „hotărîre“ și „îndrăsnélă“. Feréscă-ne Dumneḑeu de astfelŭ de „hotărire“ și „îndrăsnélă“ în susținerea causei române, cum e aceea, pe care a documentat'o „Tribuna“ scriindŭ în numĕrulŭ 30 dela 8 (20) Februariu 1885:

»Țéra românéscă e o mlăstină, în care se scurgŭ tóte esistențele problematice ale țĕrilorŭ din Orientŭ.... Ómenii, carĭ facŭ viața publică a României suntŭ spulberațĭ; prea mulțĭ dintre ei și-au petrecutŭ tinerețele în mlăștinele Parisului.... unde au luatŭ deprinderile esistințelorŭ catilinare.....

»Românulŭ atâtŭ aici câtŭ și peste Carpațĭ nu umblă după idei: Elŭ vrea sĕ aibă hrana de tóte ḑilele adăpostulŭ lui sigurŭ și tigna lucrărei pacĭnice: nu-i trebue nicĭ unŭ dreptŭ dacă le are pe aceste...«

Feréscă-ne Dumneḑeu de-o apĕrare a causei cum o face „Tribuna“ scriindŭ mai departe în nr. 40 dela 20 Febr. 1885:

»Situațiunea ce ni s'a creatŭ în urma catastrofei dela 1866 a ajunsŭ a fi atâtŭ de nesuferită, încâtŭ tóte straturile societății nóstre suntŭ cuprinse de-o agitațiune febrilă și din ḑi în ḑi totŭ mai multŭ se pronunță în massele poporului înclinarea de-a se **resuflá prin o acțiune violentă** și totŭ mai tare străbate în clasele culte temerea, că în curêndŭ nu va fi cu putință sĕ preîntimpine nenorocirea ce vine cu repeḑiciunea unei calamitățĭ elementare asupra nóstră. Sunt cu tóte aceste ómenĭ, Românĭ ca noi, carĭ dorescŭ isbucnirea, o așteaptă cu nerăbdare, ba lucréză chîar ca ea sĕ vină câtŭ mai curêndŭ. Din norocire aceștia nu sunt în mijloculŭ nostru, deși din mijloculŭ nostru sunt eșițĭ; deși îi légă cele mai sfinte amintirĭ de noi și de pămêntulŭ țĕrei nóstre....«

Ce „anume“ serviciu crede a fi adusŭ „Tribuna“ causei române prin aceea, că a înfățișatŭ Ardélulŭ ca unŭ butoiu împlutŭ cu dinamită, afirmândŭ totodată că suntŭ socialiștĭ românĭ dincolo, carĭ sĕ pregătescŭ a dá focŭ acestui butoiu?

Cu ce scopŭ și pe ce temeiu descrie „Tribuna“ nemulțămirea poporului românŭ astfelŭ ca și când elŭ s'ar aflá în ajunulŭ unei revoluțiunĭ?

Și apoi organulŭ metropolitanŭ din Sibiiu, care de mai multe lunĭ secundéză bărbătesce pe „Tribuna“ în afirmarea, că poporulŭ românŭ este înclinatŭ la fapte nesocotite, totŭ se mai miră, că gendarmeria a fostŭ pusă

FOILETONU.

Carmen Sylva.

»Aus Carmen Sylva's Leben« de Natalie baronesa de Hackelberg. Haidelberg 1885. Librăria universității a lui Winter.

(Urmare și fine).

La perfecționarea ființei ei a contribuitŭ fórte multŭ și călĕtoriile, ce întreprinse princesa Elisabeta cu mătușa sa, cu marea principesă Elena din Rusia, o femee fórte însemnată. Rusia, Italia, Elveția le cunoscŭ astfelŭ prin cipesa Elisaveta și deși ceremonialulŭ vieții de curte o obosea, totușĭ convenirea cu personalitățĭ distinse — pe cari marea princesă scia sĕ le adune în jurulŭ ei pretutindenea — o însuflețea mai multŭ și în viața cea mai sgomotósă scia sĕ-șĭ reserveze totdéuna câteva óre pentru studiu seriosŭ și meditare. Acésta fù pentru princesa Elisaveta de Wied, în tóte împrejurările, o necesitate. Mórtea tatătui ei, pe care ea 'lŭ iubia așa de fanaticŭ, și carea urmà, pe cand ea petrecea în Rusia, o suportà — deși acéstă lovitură fù adêncă pentru dênsa — cu unŭ stoicismŭ religiosŭ.

Dér deși principesa se bucurá de călĕtoriile și de impulsurile, ce ele îi presentau, totușĭ totŭ așa de bucurósă se întorcea totdéuna în liniștitulŭ și iubitulŭ Monrepos, la scumpa ei mamă, la viața cea liniștită în castelulŭ de lângă frumosulŭ Rinŭ. Viața ei internă se desvoltá din ce în ce mai intensivŭ, totŭ mai activŭ simțulŭ ei de binefacere. In generalŭ se dorea într'unŭ cerc de activitate din ce în ce mai largŭ și fiind-că chiar pe acelŭ timpŭ unŭ Hochenzollern se urcá pe noulŭ tronŭ alŭ României, glumea ea, — făr' de a'i fi trecutŭ vr'odată prin minte ce i-a otărîtŭ sortea — »că acesta ar fi uniculŭ tronŭ, ce ar putea-o atrage, pentru că acolo în depărtatulŭ Orientŭ este încă multŭ de făcutŭ.

Intr'acea ambiția ei se mărginea numai la dorința de a deveni »învĕțătorésă,« și'șĭ propuse decĭ a întemeia unŭ seminarŭ și a'șĭ dedicá în viitorŭ timpulŭ și puterile spre cultivarea tinerimei. Mama principesei se învoi cu acestŭ planŭ, însĕ cu condițiunea, ca ea mai ânteiu sĕ isprăvéscă cursulŭ pedagogicŭ și sĕ facă esamenele de lipsă. O întêlnire din întêmplare — după cum credea principesa — cu principele Carolŭ alŭ României în orașulŭ Kolonia, îndreptà sórtea ei pe căi mai marĭ. Așa de iute cucerì elŭ inima principesei, încâtŭ acésta, ne mai așteptândŭ vr'unŭ terminŭ de cugetare, primì numai decâtŭ pețirea principelui.

Și acum, ca principesă domnitóre, ajunse ființa ei la o desvoltare întrégă și armonică cu multilateralitatea sa. E demnŭ de admiratŭ, ceea ce Elisaveta din România a desvoltatŭ în timpŭ așa de scurtŭ de unŭ deceniu și jumĕtate, pentru țéra sa. Abundanța institutelorŭ pe carĭ le-a întemeiatŭ pentru scopurĭ de cultură, mulțimea reuniunilorŭ pentru ridicarea puterii de muncă și așa a bunei stărĭ, este fórte însemnată. Și este demnŭ de amintitŭ, că tóte acestea instituțiunĭ s'au doveditŭ de pline de vieță și fórte folositóre. Étă unŭ esemplŭ a influinței ei celei marı:

Mai nainte vreme tóte materiile pentru îmbrăcămintea armatei și pentru institutele publice se procurau din străinătate. Din îndemnulŭ reginei Elisaveta se făcură scóle de țesutŭ, industria de casă în astă direcțiune se organisà și sumele cele considerabile ce se duceau pe fiecare anŭ (pentru rufe) în străinătate, rĕmânŭ acum poporațiunei din țéră. Unŭ alŭ doilea esemplu: o reuniune, care avé de scopŭ a da de lucru brutŭ femeilorŭ sĕrace și carea înainte cu ḑece anĭ da de lucru numai la șése femei, ocupă astăḑĭ cu lucru o miă. Cu o ochire înțeléptă incepe principesa fiecare din întreprinderile sale, asigurându-le mai ânteiu de tóte durabilitatea și astfelŭ apoi se desvoltă de sine și naturalŭ pentru o perfecționare mai mare. Astfelŭ se destingŭ și institutele de cultură fundate de dênsa, prin aceea că ea nu țintesce — după cum pré adesea se întêmplă — a ajunge scopulŭ numai decâtŭ la începutŭ. Totŭ ceea ce ea crează — fie în orĭce direcțiune — zace pe o basă solidă și sănătósă, a cărei urmare este desvoltarea naturală progresivă. Câtŭ de minunatŭ se potrivesce instrucțiunea seriósă și diligență fetiței celei tinere cu faptele principesei. Și întru câtŭ îi zace la inimă progresulŭ și interesele supușilorŭ sĕi, dovedesce d. e. și aceea, că preste vară — la Sinaia — pórtă costumulŭ naționalŭ, unŭ esemplu, ce de sine se înțelege a aflatŭ imitare nu numai la damele de curte, ci în generalŭ și în societate, și astfelŭ

în mişcare, când s'a auḑitŭ că Românii vorŭ sĕ facă parastase lui Horia!

Noi ne dămŭ tótă silinţa sĕ dovedimŭ înaintea Tronului şi a opiniunei publice din ţéră şi din afară, că în lupta nóstră dréptă nu voimŭ nicĭdecum sĕ ne luămŭ refugiu la acte nelegale şi că nu agitămŭ, ci ne luptămŭ cu credinţă şi lealitate pentru egala indreptăţire naţională, ér „Tribuna" vine şi ne acusă că suntemŭ înclinaţĭ, noi Românii, de a ne rĕsufla printr'o acţiune violentă şi în numerii sĕi mai recenţĭ merge până a ne însinuá şi nouĕ celorŭ de aicĭ, că am fi hotărîţĭ a face causă comună cu „elementele subvensive" de dincolo.

Harŭ Domnului, destulŭ de agerĭ suntŭ agenţii poliţienescĭ a-i d-lui Tisza şi până acuma încă n'au fostŭ în stare se arăte unŭ singurŭ casŭ, că poporulŭ nostru s'ar gândi la acte nesocotite. Nu înţelegemŭ de unde vine zelulŭ „Tribunei" de a concurá cu ei în descoperirea completelorŭ închipuite.

CORESPONDENŢA NÓSTRA DIN COMITATE.

Din jurulŭ Gurghiului, în 20 Februariu 1885.

Domnule Redactorŭ! In interesulŭ adevĕrului şi pentru ca şi altcum sĕ mai scimŭ cum stămŭ cu unele afacerĭ de ale nóstre private, vĕ comunicŭ urmatórele:

Noi cei ce ne aflămŭ în jurulŭ Gurghiului scimŭ că defunctulŭ Ioanŭ Popŭ Maiorŭ din Reghinulŭ săsescŭ, pentru inteligenţa română aflătóre în acestŭ ţinutŭ, a dăruitŭ biblioteca sa constătătóre din mai multe opurĭ în diferite limbĭ ale patriei — unŭ tesaurŭ, care aḑĭ preste totŭ loculŭ din partea inteligenţii române este luatŭ la desbaterĭ seriόse: că adecă cum s'ar puté înfiinţa astfelŭ de bibliotecĭ salutare scopului naţionalŭ, din carĭ şi cei lipsiţĭ de mijlócele recerute la procurarea de diferite opurĭ, sĕ pótă gusta din nectarulŭ muselorŭ. Scimŭ mai departe, cá în 8 Ianuariu 1879 d. Daniilŭ Farcaşiu ca notarŭ cercualŭ, pentru consultarea pe viitorŭ şi aducerea în ordine a numitei bibliotecĭ, a conchematŭ o şedinţă în opidulŭ Gurghiu, carea a fostŭ bine cercetată de inteligenţa română din jurŭ, cu care ocasiune s'a strînsŭ prin colecte o sumă frumuşică de banĭ sub titlulŭ »fondŭ pentru bibliotecă.«

Mai departe totŭ în 1879 în comuna românéscă G. Hodacu s'a ţinutŭ şi o petrecere cu jocŭ în folosulŭ bibliotecei susŭ amintite, carea asemenea a fostŭ de publicŭ bine cercetată şi a resultatŭ unŭ venitŭ frumosŭ. Scimŭ în urmă că cu ocasiunea şedinţei a doua, carea s'a ţinutŭ totŭ în opidulŭ Gurghiu în 9 Maiŭ 1879 éră s'a strînsŭ o sumuliţă de banĭ pentru fondulŭ bibliotecei susŭ numite etc.

Acum după ce din anulŭ 1879 până în ḑiua de aḑĭ, nimicŭ nu scimŭ cum se manipuléză banii încurşĭ în fondulŭ bibliotecei, nicĭ că cum stămŭ cu biblioteca donată de defunctulŭ de piă memoriă G. P. Maiorŭ, mai esistă acea în faptă orĭ nu? Cine şi în ce formă a folositŭ atâtea opurĭ de însemnătate? Despre tóte acestea facemŭ întrebare pe calea publicităţii şi rugămŭ pe d. Daniilŭ Fărcaşiu, carele a făcutŭ paşii primĭ în obiectulŭ susŭ amintitŭ, sĕ binevoiască a ne da desluşirile necesare, ca aşa sĕ ne putemŭ pune baremĭ pe viitorŭ în ordine, şi până a nu se înrădăcina rĕulŭ indiferentismului, sé-lŭ curăm, pentru că d-sa scie despre totŭ lucrulŭ, şi credemŭ că rĕspunderea despre ceea ce s'a făcutŭ până acum séu ar fi trebuitu sĕ se facă, cade asupra d-sale; ceea ce suntŭ de firmă credinţă că fără a lua in nume de rĕu că-lŭ provocămŭ pe acéstă cale, 'şĭ va face sacra datorinţă fiindŭ la mijlocŭ binele comunŭ.

Unŭ fiu alŭ naţiunei.

Raportulŭ secretarului generalŭ
asupra lucrărilorŭ academiei române în decursulŭ anului 1884—1885.

(Urmare.)

d) Din colecţiunea lui Hurmuzachi, îndată după terminarea volumului IV, partea 2-a, s'a pusŭ la tiparŭ vol. V, care va cuprinde documentele privitóre la anii 1650—1700. S'au tipăritŭ până acuma 2 cóle (8 pagine).

e) Din »Fragmente zur Geschichte der Rumänen« s'a publicatŭ în decursulŭ anului volumulŭ III (de 514 pagine) din care erau tipărite până la sesiunea trecută 24 cóle. Acestŭ volumŭ cuprinde studii asupra istoriei ţĕrilorŭ române dela mórtea lui Mihaiu Vitézulŭ până la pacea dela Carlovttz. Apoi s'a începutŭ tipărirea volumului IV, din care s'au tipăritŭ până acum 23 cóle (368 de pagine).

Astfelŭ publicaţiunea Hurmuzachi conţine astăḑĭ:

»Documente privitóre la Istoria Românilorŭ« culese de Eudoxiu de Hurmuzachi:

Vol. III, (1576—1599). Cu portretulŭ lui Mihaiu-Vodă Vitézulŭ.

Vol. IV, Partea I, (1600—1650). Cu portretulŭ lui Mateiu Basarabŭ.

Vol. IV, Partea II, (1600—1650). Cu portretulŭ lui Vasile Lupu.

Vol. V, (1650—1700). Sub presă.

Vol. VI, (1700—1750). Cu portretulŭ lui Dimitrie Cantemirŭ.

Vol. VII, (1740—1818). Cu portretulŭ lui Grigore Ghica.

„Fragmente zur Geschichte der Rumänen« von Eudoxius Freiherrn von Hurmuzachi:

Vol. I. Istoria Românilorŭ înainte de fundarea Principatelorŭ, şi Istoria Principatelorŭ dela fundarea lorŭ până la perderea independinţei.

Vol. II. Istoria bisericéscă a Românilorŭ din Transilvania.

Vol. III. Istoria Principatelorŭ române dela mórtea lui Mihaiu Vitézulŭ până la pacea de Carlovitz.

Vol. IV. Sub presă.

Fragmente din Istoria Românilorŭ de Eudoxiu Baron de Hurmuzachi. Tomulŭ I.

III. Cercetărĭ şi esplorărĭ scienţifice.

Cu ajutorulŭ sumelorŭ pe carĭ Camera le-a pusŭ la dispoziţiunea Academiei ne-a fostŭ cu putinţă în sesiunea trecută a dispune unele cercetărĭ scienţifice de naturĭ deosebite.

1. Colegului nostru d-lui Odobescu i s'a pusŭ la dispoziţiune 5000 lei pentru a continuá cu facerea copiilorŭ de documente din archivele Ministerului de esterne din Parisŭ, cu privire la istoria ţĕrilorŭ române. Acéstă lucrare s'a continuatŭ, şi în decursulŭ anului s'au primitŭ 46 fascicule (192—237), din carĭ unele continuă colecţiunea primită în anulŭ trecutŭ, ér altele o completéză.

Acéstă colecţiune de documente va fi peste puţinŭ timpŭ publicată, precum s'a arĕtatŭ mai susŭ.

2. De asemenea în sesiunea trecută aţĭ pusŭ la dispoziţiunea colegului nostru d-lui G. Bariţŭ suma de 5000 lei pentru a aduná documente istorice privitóre la Românĭ. D-sa va face o relaţiune despre lucrările sale în acéstă privinţă.

3. Colegulŭ nostru d-lŭ V. Babeşŭ s'a însărcinatŭ în urma cererii sale, cu facerea de cercetărĭ archeologice în părţile Banatului, spre care scopŭ i-s'a pusŭ la dispoziţiune suma de 1000 lei. D-sa va binevoí asemenea a presentá Academiei relaţiune în scrisŭ asupra resultatelorŭ obţinute prin explorările D-sale, fiindŭ de celŭ mai mare interesŭ ca aceste relaţiunĭ sĕ se publice în analele nóstre.

4. Prin nenorocitulŭ incendiu dela 24 Martie vĕ aduceţĭ aminte că bogatele şi preţiósele colecţiunĭ ale museului botanicŭ au fostŭ cu totulŭ nimicite. Spre a uşura durerea ce acéstá perdere a causatŭ colegiulŭ nostru D-lŭ Dr. D. Brândză, activităţii căruia se datorea formarea acelei colecţiunĭ, D-vóstră v'aţĭ grăbitŭ a pune la disdosiţiunea sa suma de 2000 lei spre a ajutá restabilirea acelorŭ colecţiunĭ. Perderea cea mare a fostŭ recunoscută de tótă ţéra şi urmarea a fostŭ ca museulŭ botanicŭ este astăḑĭ aprópe cu totulŭ restabilitŭ. D-lŭ Dr. Brândză va binevoí a vĕ face o relaţiune asupra stării colecţiuniiorŭ puse sub a sa direcţiune.

5. Dotaţiunea museului de anticiráţĭ de 10,000 lei, s'a datŭ pe anulŭ trecutŭ Academiei de cătră Cameră, pentru ca ea sĕ se cheltuiască sub controlulŭ Academiei.

Din acéstă dotaţiune jumĕtate a fostŭ destinată pentru diferite cumpărărĭ pentru Museu. Acéstă sumă s'a cheltuitŭ aprópe întrégă pentru mai multe obiecte cumpĕrate în urma cererilorŭ Directorului, după cum veţĭ vedé din raportulŭ asupra operaţiunilorŭ casei.

A doua jumĕtate a fostŭ destinată anume pentru continuarea esplorărilorŭ archeologice dela Adam-Clissi şi pentru aducerca la Museu a anticităţilorŭ găsite în aceea localitate. D-lŭ Directorŭ alŭ Museului a fostŭ împedicatŭ în acestŭ anŭ de a continuá aceste lucrărĭ, şi din acéstă causă suma a rĕmasŭ aprópe întrégă necheltuită, însă este reservată pentru a se cheltui în anulŭ viitorŭ, conformŭ dorinţei guvernului

IV. Concursurile.

Pentru sesiunea anului acestuia erau publicate trei premii; pe deoparte premiiile anuale: Marele premiu Năsturelŭ carele este a se decerne pentru o scriere în limba românâ cu conţinutŭ de orĭ-ce natură care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1881—1884; apoi Premiulŭ Statului Heliade-Rădulescu care este a se decerne unei scrierĭ în limba română cu conţinutŭ literarŭ care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1883 şi 1884.

La aceste douĕ premii s'au presentatŭ până la termenulŭ regulamentarŭ, 31 Decembre 1884, următórele publicaţiunĭ, cari au fostŭ trimise fără întârḑiere comisiunii respective spre studiare:

1. Cursŭ elementarŭ de gramatică românéscă. Partea I Etimologia de Vasile Ionescu, Iaşĭ 1884

2. Legile istorice care esplică limba româna de Vasile Ionescu. Iaşĭ 1884.

3. Ludovicŭ XIV şi Constantinŭ Brâncovénu. Studii asupra politicei francese în Europa resăriténă de Ionescu-Gion. Bucurescĭ 1884.

4, Memoriile geologice ale scólei militare din Iaşĭ. Memoriulŭ I. Studii geologice şi paleontologice asupra unorŭ tĕrîmurĭ terţiare din unele părţĭ ale României de G. Cobălcescu. Bucurescĭ 1883.

5. Studie asupra Constituţiunei Românilorŭ s'au esplicarea pactului fundamentalŭ din 1 Iulie 1866, de G. G. Meitani. Fascicula IX. Bucurescĭ 1883.

6. Manualŭ séu călĕusa cetăţénului în materiă judiciară de Iónŭ Rădoiu. Bucurescĭ 1884.

7. Negriada, epopeă naţională, de Ar. Densuşianu. Partea II. Bucurescĭ 1884.

8. Teoria lui Rösler. Studii asupra stăruinţei Românilorŭ în Dacia Traiană de A. D. Xenopolŭ. Iaşĭ 1884.

9. Raportulŭ generalŭ anualŭ asupra învĕţământului,' presintatŭ D-lui Ministru de Instrucţiune Publică şi Culte de Spiru C. Haretŭ. Bucurescĭ 1884.

10. Revoluţiunea lui Horia în Transilvania şi Ungaria, 1874—1785, scrisă de documentele oficiale de Nic. Densuşianŭ. Bucurescĭ 1884.

11. Elemente de tarapeutică şi materiă medicală de Dr. Z. Petrescu. Partea I, Vol. I. II. III. Partea II. Bucurescĭ 1884.

12. Manualŭ de archeologiă biblică de Isidorŭ de Onciulŭ, Cernăuţĭ 1884.

Totŭ pentru acestŭ anŭ mai era publicatŭ şi concursulŭ premiului Lazarŭ pentru celŭ mai bunŭ »Studin asupra agriculturei, industriei şi comerciului în România.« La acestŭ concursŭ nu s'a presentatŭ nicĭ unŭ manuscrisŭ. (Va urmă.)

TELEGRAME PARTICULARE A „GAZ. TRANS."

Pesta 8 Martie 1885.

Deputaţiunea archidiecesei gr. orientale, trimrsă la Viena în afacerea milei împĕrătescĭ, a sositŭ în Pesta, unde a datŭ ministrului informaţiunĭ în favorulŭ causei.

Sibiiu, 10 Martie 1885.

Deputaţiunea a sositŭ erĭ veselă de resultatulŭ obţinutŭ până acum. Se speră că isbênda va fi a causei nóstre.

DIVERSE.

O primăriă în încurcătură. — Unŭ locuitorŭ din Lemberg a lăsatŭ oraşului în care s'a născutŭ o sumă de 1500 florinĭ destinaţĭ celei mai frumóse femei din Lemberg, »fără — ḑice testamentulŭ, — ca judecătorii sĕ se ocupe despre moralitatea concurintelorŭ.« Edilii din Lemberg carĭ au sĕ esecute acestŭ legatŭ, se află în cea mai mare încurcătură!

şi în astă direcţiune dândŭ unŭ nou sborŭ industriei de casă. Precum pentru totalitete aşa este regina plină de unŭ interesŭ căldurosŭ şi activŭ pentru singuraticĭ — fără sĕ oboséscă vr'odată. O sentinţă a principesei în acéată privinţă o caracteriséză mai bine. Ea observá odată: „'Mĭ erá neplăcutŭ a pronunţa ceva la audienţe, ce nu simţémŭ într'adevĕrŭ. Ca sĕ nu spunŭ neadevĕrŭ, m'amŭ silitŭ a simţi interesulŭ, ce-lŭ arĕtămŭ. Fiecare omŭ e demnŭ de simpatiă. Acum mĕ interesézá toţĭ ómenii şi-i aflu pe toţĭ interesanţĭ. Nicĭ audienţele nu mĕ mai supĕră, din contră mĕ bucurŭ de ele. Celŭ mai micŭ lucru, ce-lŭ face omulŭ, trebue întregŭ făcutŭ, décă vreai sĕ isbutescĭ; celŭ mai micŭ lucru, ce este, trebue sĕ fiă întregŭ, décă în generalŭ vreai sĕ fie ceva.«

S'ar crede că, ocupată cu o activitate practică aşa de estinsă şi minuţiósă, nu-i mai rĕmâne nicĭ gândŭ nicĭ timpŭ pentru vr'o producere artistică propriă şi totuşĭ şi în astă privinţă s'a desvoltatŭ mai ânteiŭ pe tronŭ, şi din România cunósce lumea germană pe Carmen Sylva o iubesce şi o apreţiéză. Cu tóte că Elisaveta de Wied, încă din alŭ 16-lea anŭ alŭ vieţiĭ sale, şi-a notatŭ tóte poesiile, ce ea a creatŭ, totuşĭ nicĭ cele mai iubite şi mai deaprópe persóne ale ei, n'au fostŭ atâtŭ de favorisate ca sĕ-şĭ câştige cunoscinţă despre ele şi s'a mulţămitŭ numai cu îndestulirea boldului poeticŭ alŭ fiinţei sale în ascunsŭ. Principesa a fostŭ ceea ce a adusŭ pe poetă la lumina lumei. Dorinţa de a face accesibilŭ tesaurulŭ poesiei poporale române şi în patria ei, de a câştiga amicĭ în poporulŭ germanŭ pentru acestŭ tesaurŭ, o conduse pentru prima óră în publicitate. Spre acestŭ scopŭ studiá ea mai ânteiu cu seriositate legile metricei şi ale poeticei, de ce până atuncĭ se temea, ca nu cumva să-şĭ tradeze dulcele ei secretŭ. După ce insĕ primulŭ pasŭ era făcutŭ prin traducerea tradiţiunelorŭ poporale şi şĭ-a asiguratŭ posiţiunea sa de stăpână preste formă, urmá iute o poesie după alta: »Sappho,« »Hammerstein,« »Ueber den Wassern,« »Leidens Erdengang,« „Jehovah," »Meine Ruhe,« şi orĭ care altă apariţiune, dovedea înalta desvoltare a talentului ei, presentau frumosulŭ.

Seriositetea şi înălţimea cugetelorŭ, intensitatea simţĕmêntului, priceperea nobilă a vieţiĭ suntŭ ceea ce caracteriséză tóte poesiile Carmen Sylvei. Precum pentru alţii spre bucuriă, aşa i-a fostŭ pentru dênsa, creaţiunea sa poetică, spre mângăere în timpurile cele triste de grea bólă, în acele durerόse ḑile, când regina Elisaveta 'şĭ perdu unica şi multŭ iubita sa fetiţă.

Cercului celui mai mare şi zelosŭ de cetitorĭ ai Carmen Sylvei, va fi de douĕ orĭ binevenită cartea baronesei Hackelberg. Şi într'adevĕr, cine nu se va bucura de aceea icónă descrisă în aşa simple linii: a unei femei nobile; a unei domnitóre, ce stă pe cea mai înaltă tréptă a misiunei sale; a unei poete talentate, — trei frumóse figurĭ întrunite într'una singură.

Comunicată de

Viena, 4 Martie 1885. **I. Merouı.**

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 9 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	99.05
Rentă de hârtiă 5% . .	94.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	99.15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110.–
Bonurĭ rurale ungare . .	103.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.75
Bonurĭ rurale transilvane	103.–
Bonurĭ croato-slavone . .	103.–
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	119.–
Renta de hărtiă austriacă	83.65
Renta de arg. austr. . .	84.20
Renta de aurŭ austr. . .	109 40
Losurile din 1860 . . .	139.25
Acţiunile băncei austro-ungare	869 —
Act. băncei de creditŭ ung.	311.75
Act. băncei de creditŭ austr.	302.75
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	$9.79^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.45
Londra 10 Livres sterlinge	124.30

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 23 Februariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	$92^1/_4$	—
Renta rom. amort. (5%) . .	$95^1/_4$	—
» convert. (6%) . .	$89^1/_2$	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	32	—
Credit fonc. rural (7%) . .	$101^1/_2$	—
» „ „ (5%) . .	$85^3/_8$	—
» » urban (7%) . .	$96^1/_2$	—
» » » (6%) . .	$91^1/_2$	—
» » » (5%) . .	84	—
Banca naţională a României	1210	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	296	—
« » » Naţională . .	215	—
Aurŭ	$11.^3/_8$%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 10 Martie st. n. 1885.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.86	Vênd.	8.88
Argint românesc	»	8 80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.—	»	11.04
Imperialĭ	»	10.—	»	10.02
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	128.—	„	129.—
Discontulŭ	»	. . . 7—10 % pe anŭ.		

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe inia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
Braşovŭ (	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clusiu (	10.08	5.59	9.18	
Clusiu (	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezŏ-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
Oradia-mare (	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
Oradea mare (	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezŏ-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Clusiu (	8.57	5.40	7.08	
Clusiu (	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
Braşovŭ (	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10,42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
Aradŭ (	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
Aradŭ (	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.